

เวียนเทียนทำไมต้องเวียนขวา???

นำเสนอเมื่อ : 8 พ.ค. 2552

เวียนเทียนทำไมต้องเวียนขวา

สงสัยกันไหมคะเวลามีกิจกรรมทางศาสนาที่ต้องเวียนเทียนหรือวันสำคัญทางศาสนาเมื่อไปเวียนเทียนที่วัดเอ...สงสัยมั้ยว่า ทำไมต้องเวียนขวา ได้คำตอบมาบอกเล่ากันละคะ...เพ็งกลับมาจากเวียนเทียนนะเนี่ย!!.....

ความจริงการเวียนเทียนนั้น มีทั้งการเวียนขวาซึ่งเรียกว่า **ทักษิณาวรรต** หรือ **ประทักษิณ** และการเวียนซ้ายซึ่งเรียกว่า **อุตราวรรต** แต่เป็นคติความเชื่อแต่โบราณว่าขวาเป็นมงคล ซ้ายเป็นอวมงคล ซึ่งเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องทิศด้วย โดยสมัยโบราณแบ่งทิศเป็นเพศ และจำแนกเป็นขวา และซ้าย คือ ทิศตะวันออกกับทิศใต้เป็นทิศฝ่ายขวาเป็นเพศชาย ส่วนทิศตะวันตกและทิศเหนือเป็นทิศฝ่ายซ้าย เป็นเพศหญิง คนโบราณจึงนิยมนอนหันศีรษะไปทางทิศใต้อันเป็นทิศฝ่ายขวาซึ่งในศิลาจารึกสมัยสุโขทัยและในหนังสือไตรภูมิพระร่วงได้กล่าวถึงหัวนอนคือทิศใต้ ส่วนทิศปลายตีนคือทิศเหนือ เมื่อคนเป็น ๆ นอนหันหัวไปทางทิศใต้ จึงจำเป็นต้องอยู่ที่คนตายจะต้องหันหัวสู่ทิศเหนือเวลาฝังศพจึงต้องเอาหัวคนตายไปทางทิศเหนือ

เมื่อทิศใต้เป็นทิศมงคลและเป็นทิศหัวนอนของคนโบราณมีชื่อว่าทักษิณ ซึ่งแปลว่า ขวาหรือความเจริญ ทานอันเป็นผลบุญอุทิศให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว จึงเรียกว่า ทักษิณานุประทาน การแสดงความเคารพองค์พระเจดีย์จึงนิยมการเดินเวียนขวารอบองค์เจดีย์ หรือการเวียนเทียนสมโภชก็เวียนขวา เรียกว่า ทักษิณาวรรต พระระเบียงที่มีอยู่รอบพระสถูปเจดีย์หรือพระอุโบสถ พระวิหาร จึงมีไว้เพื่อพุทธศาสนิกชนเดินทักษิณาวรรตบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์นั้น ๆ ส่วนบนฐานชั้นกลางขององค์พระเจดีย์หรือพระปราสาทที่มีทางเดินโดยรอบเรียกว่าฐานประทักษิณ คือ ฐานที่มีไว้สำหรับผู้ไปบูชาเดินเวียนขวาโดยรอบ

การเวียนซ้าย หรืออุตราวรรต นิยมใช้ในงานอวมงคล เช่นการนำโลงศพเวียนซ้ายรอบจิตฐานอันเป็นการลบล้างโลกนี้ไป หรือใช้ในพิธีถอนในวิชาไสยศาสตร์ เช่น การถอนผี ผู้ทำการรักษาจะเอานิ้วมือชี้ลากวนซ้ายไปรอบ ๆ ผีจึงจะหายนั่นเอง